

2016

Fredericia Eliteidræts
talentudviklingsmiljø

Af Emil Lisberg Larsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	2
Metode:	2
Teori:	4
Talentbegrebet.....	4
Fredericia Eliteidræts profil:	5
Redegørelse:	7
Håndbold	7
<i>Uddannelse</i>	7
<i>miljøet</i>	7
<i>Talentforståelse</i>	8
Badminton:	9
<i>Miljøet</i>	9
<i>Talentforståelse</i>	10
<i>Uddannelse</i>	10
Fodbold	11
<i>Uddannelse</i>	11
<i>Talentforståelse</i>	12
<i>Miljøet</i>	12
Triatlon.....	13
<i>Talentforståelse</i>	13
<i>Uddannelse</i>	13
<i>Miljøet</i>	14
Sammenfatning	15
<i>Sociale relationer:</i>	15
<i>Morgentræningstilbud</i>	15
<i>Træningskulturene</i>	15
<i>Sportspsykologi</i>	16
<i>Uddannelse</i>	16
<i>Talentforståelse</i>	16
Litteraturliste	17
Bilag	18
Interviewguide:	18
Udøvere.....	20
<i>Fodbold:</i>	20
<i>Håndbold:</i>	20
<i>Triatlon:</i>	21
<i>Badminton:</i>	21
Lydoptagelser interview.....	22

INDLEDNING

Fredericia Eliteidræt har en mission om at udvikle et attraktivt elite/talentmiljø i Fredericia. Til dette har de udviklet et elite set up for unge mennesker, der med involveringen af de lokale sportsklubber skaber rammerne for 2 ugentlige morgentræninger, et talentcenter samt forskellige idrætsrelevante kurser. De unge mennesker kombinerer dette træningstilbud med deres respektive ungdomsuddannelse i enten Team Danmark-klasserne på Ullerup Bæk Skolen eller på de forskellige gymnasiale uddannelser i Fredericia.

I denne rapport sættes der fokus på talentudviklingsmiljøet, som Fredericia Eliteidræt har været med til at skabe. I opgaven fokuseres der på udøverne i der deltager i morgentræningerne. På baggrund af et interview med 4 forskellige udøvere fra hver deres sportsgren, benævnes først de respektive tendenser, der er i hvert miljø, hvorefter de holdes op mod i hinanden for at kunne forså helheden af miljøet.

Opgavens indhold er primært observerende, og ønsker at forstå, hvordan Fredericias Eliteidræts opstillede profil for deres talentmiljø kommer til udtryk hos den enkelte udøvers forståelse af det miljø, som udøveren befinder sig i. Opgaven kan anvendes i det videre udviklingsarbejde i Fredericia Eliteidræt.

METODE:

Opgaven tager udgangspunkt i den kvalitative metode. Denne er valgt på bekostning af den kvantitative metode, da opgaven ønsker at nuancere og gå i dybden med den enkelte udøvers subjektivitet. Den kvalitative metode kan dette, og kan derfor fange de kontekstuelle forhold, omend det er på bekostning af generaliserbarheden ¹. Dette betyder, at reproducerbarheden af undersøgelsen bliver meget lille, hvilket gør, at opgaven ikke kan være entydig og validerende i sin konklusion. Opgaven beskriver derfor blot tendenser i miljøet, som den enkelte udøver oplever. Den enkelte udøvers subjektive syn, skulle dog så i stedet give flere nuancer, der vil gøre at opgaven nemmere vil kunne blive brugt aktivt til at kunne optimere talentudviklingsmiljøet i Fredericia Eliteidræt

Opgavens ontologiske orientering er flydende og tager udgangspunkt i et socialkonstruktivistisk verdenssyn. Afhængig af dybden på fortolkningen af begrebet, siges det, at der sker en gensidig forandring af aktør og omverden. Denne indgang betyder, at aktørerne påvirkes af den sammenhæng de indgår i, ligesom omverdenen er afhængig af aktørernes fortolkning af denne²

¹ (Brinkmann & Tanggaard, 2012, s. 491),

² (Høyer, 2012, s. 18).

Den epistemologiske tilgang var fænomenologisk. Denne tilgang indebærer, at kunne forstå de sociale fænomener og verdensbillede ud fra aktørernes perspektiver. Dette kræver, at man i sin observation, så vidt muligt, kan sætte sin forforståelse ud af spil, for at søge det fænomenologisk høje niveau (Brinkmann & Tanggaard, 2012, s. 195). På baggrund af min egen baggrund inden for talentudvikling, var jeg klar over, at min forforståelse ville være til stede, og min opgave i undersøgelsen var derfor at få sat den ud af spil, og få et så nøgtern syn på undersøgelsen som muligt.

Interviewet der har lagt grobund for rapporten var et kvalitativt semistruktureret interview med åbne spørgsmål, for ikke at præge svarene indirekte³. Selve udvælgelsen af udøverne blev foretaget i samarbejde med idrætschef, Keld Vestergaard. Som interviewer havde jeg kun et kort kendskab til udøverne, hvilket gjorde det nemmere at sætte min forforståelse til side.

For at skabe forståelse for de indsamlede data, anvender den hermeneutiske analyse. Vallgård og Koch (2012) definerer den hermeneutiske analysefremgangsmåde på følgende måde:

- Helhedsindtrykket. Her gennemgås det indsamlede data.
- Meningsbærende enheder identificeres. De meningsbærende dele identificeres og kategoriseres.
- Operationalisering. De ovenstående kategorier operationaliseres.
- Rekontekstualisering og hermeneutisk fortolkning, hvor data fortolkes.

³ (Christiansen, 2011, s.157-158).

TEORI:

TALENTBEGREBET

Den gængse definition - der fx anvendes af Team Danmark, lyder som følgende:

"Talent er en medfødt kapacitet, som giver et individ mulighed for at udvise exceptionelt højt præstationsniveau i et domæne, som kræver specielle færdigheder og træning⁴"

Team Danmark anser, at hvert enkelt menneske genetisk har et potentiale. Alle menneske vil derfor have en talent i et givent område, men alle menneske vil ikke have et talent indenfor sport. Derfor er talentudvikling for dem, at disse mennesker udvælges og tages ind i træningsmiljøer, der kan være med til at udløse det givne potentiale.

Som Team Danmark kommune har Fredericia derfor til opgave at optage disse talenter i deres idrætsklasser, og skabe rammerne for at potentialet kan udløses.

Et talent i Fredericia Eliteidræt er på deres hjemmeside defineret som følgende⁵:

- At blive defineret som talent i sin sport er for Fredericia Eliteidræt ensbetydende med, at den enkelte unge idrætsudøver får adgang til at dygtiggøre sig via ekstra træning. Hverken mere eller mindre.
- At blive defineret som et talent er derfor at betragte som første skridt på en vej, der i bedste fald kan føre til deltagelse i elitesport for den enkelte udøver.
- Et talent besidder et vist niveau i sin idrætsgren og har desuden et potentiale, der kan arbejdes med over tid.

Overordnet læner definitionerne sig op ad hinanden, men det interessante er forskellen i deres ordvalg. Fredericia Eliteidræt udvælger nemlig ikke kun talenter, der har potentiale for at udvise exceptionel højt præstationsniveau, men talenter der i bedste fald kan deltage i elitesport.

⁴ D. K. Simonton, 1999

⁵ <http://www.fredericiaeliteidraet.dk/hvordan-kommer-jeg-med/hvad-er-et-talent-i-sport.html> - hentet d. 10 marts 2016

Profil for Fredericia Eliteidræt:

Fredericia Eliteidræt anvender ovenstående model til at beskrive deres profil. Som figuren viser så er omdrejningspunktet den enkelte udøver, talentet. Profilen indeholder punkterne:

- **Fri for skader**

Dette punkt involverer adgang til fysioterapi og idrætsspecifik fysisk træning, der skal være med til at sikre, at talentet undgår skader, og samtidig hurtigst muligt bliver skadesfri, hvis der skulle opstå skader

- **Sociale relationer/netværk mellem unge mennesker**

I miljøet mødes unge mennesker med forskellige unge mennesker fra hjem med forskellige socioøkonomiske forhold og andre forskellige udgangspunkter. Fælles for dem alle er deres passion for deres respektive sportsgren. Talenterne vil derfor kunne danne relationer med andre unge mennesker, der står i samme situationen som dem selv. Derfor er det ud fra en sportslig betragtning vigtigt for de talenterne at danne relationer, der kan støtte dem undervejs. Samtidig er det ud fra et mere identitetsperspektiv også vigtigt at danne sociale relationer, der kan være med til at udvikle talenterne på et mere personligt plan.

- **Morgentræning for talenter**

Et tilbud om morgentræning skaber rammerne for at det hele menneske bedre kan fungere. Ved at kunne tilbyde morgentræning får talentet optimeret deres hverdag, og frigivet mere fritid sammenlignet med, hvis de skulle have samme træningsmængde uden morgentræningerne.

- **Genvej til job**

Fredericia Eliteidræt samarbejder med det private erhvervsliv for at sikre, at udøvere der ikke er i gang med en uddannelse har mulighed for et civilt job, der er foreneligt med elitetræning.

- **Planlægning af talenternes træning og hverdag**

Talenterne der er med i Fredericia Eliteidræt får optimeret deres hverdag. Morgentræningerne planlægges så de tilstræber at udvikle den enkelte udøver individuelt ud fra de arbejdskrav, der er i den specifikke idrætsgren. Herunder vil der indgå en koordinering mellem klub- og morgentræningerne.

- **Sportspsykologi/mentaltræning**

Der bliver løbende afholdt kurser omkring mentaltræning og talenterne vil gennemgå forløb med en sportspsykolog.

- **Kost og ernæring**

Der bliver afholdt kurser med en ernæringskonsulent, der kan hjælpe talenterne med at optimere deres kost, så den er tilpasset de ernærings- og energimæssige krav deres daglige træninger stiller.

- **Vejledning om uddannelse**

Da det er en meget få promile af udøverne i Fredericia Eliteidræt der på sigt, vil kunne komme til at leve af deres sport, så er det helt essentielt, at de får forenet deres sport med en selvvalgt uddannelse. Her fungerer Fredericia Eliteidræt som mellemed for talentet. Ud fra betragtningen om det hele menneske sørger Fredericia Eliteidræt for at hjælpe talenterne, hvis der skulle komme udfordringer med deres uddannelse, og de har fx mulighed for at fjerne en morgentræning, så talentet får mere tid til at passe sin uddannelse, hvis den halter efter.

REDEGØRELSE:

Nedenfor præsenteres og beskrives de 4 respektive udøvere og de miljøer, som de befinder sig i. Alt der præsenteres bygger på de kvalitative interview⁶. Det er til hvert afsnit udvalgt det mest interessante fra interviewene, og det vil derfor ikke være de samme ting, der vil blive forklaret ved hver udøver.

HÅNDBOLD

Udøveren i håndbold er en dreng, der går i 1. G på Fredericia Gymnasium. I hans klasse er der 4 andre håndboldspillere, som han har gået i skole og spillet håndbold med lige siden han begyndte i skole. Han beskriver sine valg omkring det hele på følgende måde: *"(...) Tilbage i 5. Klasse måtte jeg vælge mellem håndbold og fodbold. Jeg valgte så håndbold, fordi det var der, at alle mine kamrater var, og så var det sådan set det, jeg var bedst til, og så havde jeg det bare sjovt til træning"*. Han har været med i morgentræningen siden 7. Klasse, kun afbrudt af et år på efterskole i 10. Klasse.

Hans primære årsag til at søge ind var: *"Alle mine venner skulle på morgentræning og så ville jeg selvfølgelig også gerne med, da håndbold har givet mig så utrolig meget socialt"*. Samtidig så tiltalte den ekstra træning ham også. *"Jeg syntes det er sjovt, at dygtiggøre sig indenfor sport"*. Selve kombinationen mellem at få ekstra træning og samtidig være sammen med hans venner tiltalte ham meget.

UDDANELSE

Han har dog også oplevet det, han kalder for: *"En negativ side af morgentræning"*. Siden han begyndte i gymnasiet har hans skole haltet efter, hvilket afspejles på hans karakterer. Da Fredericia Eliteidræt blev gjort opmærksom på dette, valgte de i samarbejde med udøveren at fjerne en morgentræning, så han i en periode kun har trænet morgentræning 1 gang i ugen, hvilket han syntes har hjulpet. Hans hverdag er ifølge ham selv blevet lettere og der er kommet et bedre flow i den.

MILJØET

Morgentræningerne for drengehåndboldspillerne varetages af trænere fra håndboldklubben Fredericia HK⁷. De fleste af drengene trænes også i klubregi af de respektive morgentrænere. Der er derfor en naturlig råd tråd og føling på tingende i samarbejdet mellem morgen - og

⁶ Interviewguide og optagelser er vedlagt i bilag

⁷ På U16 og U18 drenge er der tale om et holdsamarbejde mellem Trelde håndboldklub og Fredericia håndboldklub. Holdfælleskabet hedder: Fredericia-Trelde Håndbold

klubtræninger. Udøveren fra håndbold giver dog udtryk i interviewet for, at der forskel på klub – og morgentræning: *"Til morgentræning repræsenterer du ikke nogen klub. Der er det bare dig selv, der vil dygtiggøre dig"*. Udøveren påpeger dog at sammenhængen gør, at miljøet mellem klub- og morgentræning er smeltet sammen.

Han drømmer om, at han kan udvikle sig så meget, at han i fremtiden kan blive en del af Fredericia Håndbolds 2020 projekt. Han beskriver det som, at det kunne være stort, at spille for byens lokale hold, fordi han er opvokset i byen, og det har altid været noget specielt for ham, at se Fredericia HK spille. Han ser morgentræningen som meget brugbar til at opnå dette: *"Ligesom de bedste fra ens hold der mødes hver anden morgen"* . *"Når man har så mange dygtige trænere, så kan de hjælpe mig hen mod det mål jeg har"*.

Fokusområderne er forskellig i de to regi. Til morgentræningen gives der udtryk for, at der er fokus på den individuelle udvikling, hvor til klubtræningerne er fokuset på selve holdet og deres sammenspil. Den kombination ses af udøveren som optimal for hans videre udvikling

Udøveren gav i interviewet udtryk for et stærkt socialt fælleskab i håndboldmiljøet. Udøverne har opbygget stærke sociale bånd undervejs, og dette har været med til at fastholde hans motivation, hvilket ses som en klar kvalitet i miljøet og samtidig opfylder dette punktet i Fredericia Eliteidræts opstillede profil om sociale relationer.

TALENTFORSTÅELSE

Han beskriver et talent som en slags medfødt evne: *"Talent er noget, man ser forholdsvis tideligt"*. Han mener dog, at man skal arbejde hårdt for at blive god, og beskriver at for at man kan blive god, så skal der være 70 % hårdt arbejde, 20 % talent og 10 % held. Han anser sig selv for at have en form for talent. *"Tænker at jeg burde være et talent for at gå her"* . *"Hvis jeg var helt talentløs, så var jeg nok ikke kommet ind"*. Dette afspejles også meget godt i hans beskrivelse af en god og en dårlig træning:

"En god træning er der hvor, jeg har taget en masse bolde. Jeg kan mærke, når jeg kommer hjem, så er mine ben lidt tunge. Sved er symbol på noget hårdt. Så når jeg er fuldstændig uddrænet efter træning"

"En dårlig træning er hvor jeg inden træning, så gider jeg bare ikke. At jeg hellere bare vil være derhjemme. Eller hvis jeg nu har arbejdet på nogle ting, og så bliver jeg ved med at lave de samme fejl"

Udøveren giver udtryk for, at han ser et talent som en person med et genetisk potentiale, *"men man kan godt arbejde sig til det"*. Samtidig med at han anderkender genetikken som et væsentligt udtryk for at være et talent, anser han det muligt at blive lige så talentfuld ved at arbejde sig til det. Dette afspejler bedre Fredericia Eliteidræts talentdefinition end Team Danmarks, da det der er på spil for udøveren er evnen til at opnå sit potentiale.

Det er både fordele og ulemper ved at se et talent på denne måde. Det kan skabe en træningskultur, hvor udøverne hele tiden forsøger at give sig fuldt ud, fordi de i deres naivitet, tror på at de kan blive blandt de bedste på langt sigt. Udfordringen vil dog så komme den dag, hvor udøverne indser, at de ikke ville kunne blive blandt de bedste, hvoraf der er risiko for at motivationen vil falde.

BADMINTON:

Udøveren i badminton er en pige, der går i 9. Klasse i talentklassen på Ullerup Bæk Skolen. Hun valgte at søge ind på linjen af den simple grund, at hun elskede at spille badminton: *"Jeg elsker at spille badminton, så hvorfor ikke komme ud og bruge det tid, man alligevel skal bruge på et eller andet, på det jeg godt kan lide"*. Hendes drøm er at vinde All-England, hvilket hun betegner som det største badmintonstævne i verdenen. Den ekstra træning, hun får stillet til rådighed kan hjælpe hende med at nå hendes Hendes mål er dog i første omgang blot at se, hvor god hun kan blive.

MILJØET

Udøveren befinder sig i 3 forskellige træningsmiljøer. Hun har klubtræning i Fredericia, morgentræning i Fredericia Eliteidræt og talenttræning i Odense.

Hun beskriver, at der på talentlinjen ikke er så mange badmintonspillere, som der er udøvere på de andre linjer. Niveaue er derfor i hendes egen optik lavere end, hvad man kan forvente af en elitelinje, fordi der ikke er så mange badmintonspillere i Fredericia. Det interessante ved dette er, at da hun selv søgte ind, selv befandt sig på et lavt niveau. Hendes udvikling, efter at hun er startet i talentklassen har betydet, at hun også nu deltager i talenttræning i badmintonforbundets regi. Denne træning foregår i Odense, og sætter et naturligt pres på hverdagen, da den ekstra transporttid naturligvis skal medregnes. *"Jeg bruger alt for meget tid på transport hele tiden"*. Set-upet gør derfor også, at hun har mange forskellige trænere. Hele 5 faktisk, der hver især gør det på sin måde. Hun giver udtryk for, at hun nemt bliver forvirret over, at de har forskellige holdninger, men samtidig ser hun denne diversitet som brugbar i hendes udvikling. Samtidig ser hun et problem i, at det kun er i forbundsregi, at hun får sparing med nogle af de bedste på hendes alder, da dette er blevet hendes udgangspunkt for, hvilket niveau man skal træne på for at forbedre sig.

Fredericia Eliteidræt bør derfor fokusere på, at få forklaret intentionerne med træningssetupet med den enkelte udøver. For det er ingen tvivl om, at kombinationen af de forskellige trænere, og de forskellige træningsniveauer, udøveren møder, har spillet en afgørende rolle for hendes udvikling, men det er problematisk, hvis udøveren ikke kan forstå dette. Hendes forståelse af, at hun hele tiden skal træne med ligeværdige, betyder også, at hun helt overvejer at droppe morgentræningstilbuddet.

De mange trænere giver også den udfordring, at det ikke er altid nemt, at få koordineret. Derfor oplever hun, at hun fx har haft en hård morgentræning, hvorefter hun så om aftenen, skal løbe en bip-test, som hun ikke kan give sig fuldt ud i, fordi hun er træt, hvormed hun ikke oplever en god og udviklingsrig træning. Hun mener en god træning er: *"En god træning er, hvor jeg føler, at jeg gjorde som jeg ville, og at jeg ligesom have fokus på det, som jeg havde fokus på for at jeg ligesom føler, at det kan betale sig at træne"*. En dårlig træning beskriver hun som: *"Der er hvor jeg overhovedet ikke kunne koncentrere mig. Hvor jeg bare hele tiden siger hold nu hop, hold nu op"*.

I forhold til koordineringen af hendes træninger ses der derfor en udfordring. Der skal derfor være et større fokus på, hvordan de mange forskellige trænere, får koordineret det indholdsmæssige. Dette er dog også en udfordring, da der ikke er en gennemgående person, da træningerne foregår i forskellige regi. Derfor kunne Fredericia Eliteidræt have større fokus i deres udviklingsplaner på, hvordan hendes kommende uge, ser ud, så de overordnet kan sørge for, at træningerne, som de er ansvarlig for, passer bedre ind.

TALENTFORSTÅELSE

Hun betragter sig selv som et talent. Men et talent i sport hendes øje, er en udøver, der har brugt rigtig mange timer på at dygtiggøre sig. Hun mener, at man kan og skal træne sig god. *"Når jeg kigger på folk, så er det ikke sådan, at jeg tænker, at det er talent, det er for det meste bare noget, de har brugt lang tid på"*.

Hendes forståelse af et talent er altså helt modsat af Team Danmarks. Hun forkaster tesen om, at man har et medfødt potentiale, men at det i stedet handler at man træner sig til et vidst niveau uagtet af potentialet.

UDDANNELSE

På Ullerup Bæk Skolen er hverdagen tilrettelagt i forhold til udøvernes sport. Skolegangen passer ind i hverdagen, men tidsplanen er stram. *"Vi får ikke så mange lektier for"*. *"Skolen er gode til at sørge for, at vi har tid til enten at lave det i skolen eller god tid derhjemme"*. Skolens samarbejde er med til at få hverdagen til at hænge sammen

Fordi hun har en bevidstgørelse omkring, hvad hun skal gøre for at blive god, så er hun meget dedikeret til sin sport. Hun har mistet veninder undervejs på det og hendes hverdag er anderledes end mange af hendes jævnaldrende angående alkohol og fester. Hun føler dog, at hun også har fundet en god balance i tingene: *"Det er faktisk ikke sådan, at det er noget, vi fravælger i vores klasse" (...)* *Det er ikke sådan, at vi ikke kan gå ud og feste, vi gør det nok bare ikke ligeså meget som andre. I stedet for så finder vi en dag, hvor det passer alle", "2 uger inden kamp, så jeg kan nå at blive helt frisk igen"*. Hendes primære vennekreds er også centeret omkring klassekammeraterne i talentklassen, hvilket vil sige udøvere i samme situation enten i samme sportsgren eller i en anden. Hendes bedste dyrker dog intet

konkurrenceidræt . Det syntes hun er fedt fordi: *"Det er fedt at kunne snakke med nogen, som ikke er vant til det"*

Til sommer skal hun til at påbegynde en ungdomsuddannelse, hvilket hun også vil gøre i Fredericia. Hun påtænker at påbegynde på HTX. HTX har ikke noget tilbud om fri til morgentræning, hvilket er med til at gøre, at hun overvejer, om hun skal deltage i Fredericia Eliteidræts tilbud om morgentræning til næste år. Hun er dog også samtidig lidt bekymret for om niveauet til træningen er højt nok, fordi hun føler, at hun skal udfordres af ligeværdige hele tiden. Derfor overvejer hun også kraftigt at droppe morgentræningen til næste år på grund af dette.

FODBOLD

Udøveren i fodbold er en dreng, der ligeledes går i 9. Klasse på Ullerup Bæk Skolen. Han beskriver, at han spiller fodbold fordi: *"Jeg kan godt lide at dyrke den sport. Også fordi jeg også skal have noget ved siden af min sport. Også fordi jeg vil leve af det"*. Han søgte ind i talentklassen i 7. Klasse, da han ville have mere træning. Han drømmer om at komme til at spille i den amerikanske liga, MLS, fordi han tror, at den i fremtiden bliver en af verdens bedste liga, og dette ønsker han, at være en del af. Derfor går han også med det mål, at han vil på college inden han fylder 18 år, og derfor anser han den ekstra træning som essentiel.

UDDANNELSE

Han havde en del overvejelse forud for sin ansøgning til talentklassen. Han er bosiddende uden for Fredericia og var klar over, at der vil være en del transporttid forbundet med at skifte skole. Han så dog en klar fordel i, at skolen samarbejder med sporten, så lektierne nemmere kunne passe ind i hverdagen. Hans forældre var også lidt betænkelige over, at han skulle skifte skole. Han mener, at det skyldes, at de ikke troede på ham. Han valgte dog at gøre det, da han ville vise, hvor meget, man kunne nå med hårdt arbejde.

Hans valg omkring at skifte skole og den ekstra træning har skabt nogle udfordringer i hans hverdag. Han beskriver, at han tit føler sig stresset i sin hverdag. Han tager tidligt afsted om morgenen, og kommer sent hjem om aftenen. Han har fravalgt en masse ting, og fortæller, at han ikke har været sammen med venner, der ikke har en relation til sport siden han skiftede skole. Han har også måtte fravælge en masse familiebegivenheder, og beskriver at det efterhånden er sjældent, at han ser sin familie. Han fortæller, at han har det fint med det: *"Jeg ved bare, at hvis det er det her, jeg vil, så er det, det jeg må gøre"*. Han fravælger også alkohol og fester modsat mange af hans jævnaldrende. Han beskriver det på følgende måde: *"Tager man alkohol så mister man 10 træninger"*. *"Hvis man vil noget med sin sport, så drikker man ikke, for så er man ikke mental stærk nok, hvis man vil noget med sin sport"*

Stresset i hverdagen, beskriver han, påvirker han søvn. Han sover generelt ret lidt i forhold til, hvad han ved, at man skal. Han kommer sent hjem, og kan ikke sove, da tankerne flyver rundt.

Der er dermed nogle tydelige udfordringer omkring hans mentale tilgang. Hvis hans hverdag skal forberedes skal der derfor sættes fokus på udvikling af hans life skills⁸.

TALENTFORSTÅELSE

Han beskriver et talent som: *"En person, der kan noget inde for sin sport. En person der ikke bare trænet sig op, men som har kunne det lige siden han var født"*. Han betragter sig nemlig ikke som et talent. Derfor må han arbejde hårdt for tingende.

Det er interessant at udøveren ikke ser sig selv have et medfødt potentiale jf. Team Danmarks forståelse, men samtidig drømmer om, at blive så god, at han vil kunne leve af sin sport i en udenlandsk liga, han tror vil blive verdens bedste. Han har stor en stor tro på, at han vil kunne træne sig til det potentiale ved at være dedikeret og træne hårdt nok. Derfor følger han sig også tilpas i Fredericia Eliteidræt jf. Deres talentforståelse

MILJØET

Udøveren tænker meget over, hvordan andre opfatter ham. Da han skal beskrive en dårlig træning, gør han det på følgende måde: *En dårlig træning er, hvor jeg har lavet 2-3 fejl efter hinanden, og hvor den sidder i hovedet og hvor jeg bliver ved med at lave fejl, og holdkommeraterene de løber bare der og tænker, at det er kraftemdme en elendig målmand, der er der og det sidder fast efter træningen"*.

Ovenstående citat tyder på, at træningskulturen er meget præstationsorienteret, hvilket kan være uhensigtsmæssigt i et udviklingsmiljø. Citat bunder primært i hans klubtræninger, da han oplever en forskel på trænerene, han har til morgen – og klubtræning. Han giver nemlig udtryk for, at han er bange for at lave fejl, hvilket kan betyde, at han altid vil forsøge sig med det sikre, og aldrig bevæge sig ud på tynd is og fejle. Dermed er der ikke plads til udvikling, da udvikling netop handler om, at forbedrer de kompetencer, som man ikke er god til.

Samarbejdet mellem morgentræningen og klubtræningen syntes han er rigtig godt. Han syntes, at der er en god balance mellem morgentræningen, der arbejder meget med det tekniske, eller det individuelle, og holdtræningerne, der er mere kollektive. Der er desuden en god sammenhæng mellem de ting, der trænes. Han er specielt glad for udviklingsplanerne, som der laves, og han føler helt bestemt, at den ekstra træning, har været med til at gøre ham bedre.

⁸ Larsen (2011).

TRIATLON

Udøveren i Triatlon er en pige, der går i 1. G på Fredericia Gymnasium. Hun ligger blandt subeliten på landsplan, men er få sekunder for at indfri kravene og komme på landsholdet. Derfor er dette hendes primære mål, som hun håber, at hun kan opnå her inden for den nærmeste fremtid. I fremtiden drømmer hun om, at hun kan finde et stort internationalt løb, og hun har tænkt sig, at arbejde hårdt for at forsøge at opnå dette.

TALENTFORSTÅELSE

Hun betegner et talent som noget todimensionelt. Der er en dimension indeholdende en form for medførte evner. *"Nogen der kan gøre nogle ting, der er rigtig gode i forhold til andre, uden at træne ligesom de andre"*. Men samtidig ser hun også, at et talent skal være en der skal arbejde hårdt og slide for det. *"Hvis man ikke er en slider, så bliver man aldrig god"*. Sammenfattet mener hun, at hvis man har begge dimensioner, så vil det have en forstærkende effekt, og man har dermed mulighed for, at blive virkelig god.

Forståelsen af talentet som en udøver, der giver sig fuldt ud for at opnå sit maksimale potentiale går altså igen for triatleten. Det handler igen om, at man skal gøre alt, hvad man kan for at opnå sit maksimale potentiale, men samtidig er der også den tilgang, at man kan blive god, så længe man har evnen til at træne igennem. Dette stemmer fuldstændig overens med Fredericia Eliteidræts profil.

UDDANNELSE

Hun valgte, at søge tage imod Fredericia Eliteidræts tilbud om morgentræning, fordi hun fandt det tiltalende at træningen kunne passe ind i skoledagen. Triatlonmiljøet er generelt et miljø, der er kendetegnet ved meget træningen, og for at kunne nå to træningspas om dagen, så har de typisk et meget tidligt træningspas. Hun har derfor været vant til at skulle svømme kl. 5 om morgenen, for at kunne få sin hverdag til at hænge sammen. Derfor anser hun det som rent luksus, at hun nu i stedet kan svømme kl. 7.45 . Tilbuddet om morgentræning gør derfor hverdagen for hende meget nemmere både rent logistisk, men også støtten fra hendes klassekammerater, der står i en lignende situation er noget, hun sætter pris på: *"Det er rart at have en støtte fra andre, der er i lignende situation"*. Samtidig forløber selve hendes skolegang også meget nemmere grundet den aftale der er mellem uddannelsesinstitutionen og Fredericia Eliteidræt. *"Lærerne på idrætslinjen er god til at lægge afleveringer tidligt ud modsat andre klasser, så man har god tid til at planlægge at få lavet sine afleveringer"*

Træningskulturens mantra med meget hård træning skinner igennem, da hun skal beskrive, hvad en god og dårlig træning er for hende:

"En god træning er en træning med overskud"

"Det kan man bare ikke altid have, så bliver man nemlig ikke bedre"

"En dårlig træning er hvor der ikke er nogen, der gider starte, eller kan overholde starttiderne"

Hun valgte at dyrke triatlon, fordi hun var fascineret af den diversitet, der er med de 3 forskellige discipliner. Hun havde altid dyrket mange forskellige idrætsgrene, og lavet en masse forskellige fritidsaktiviteter, men hun savnede en form for samling på det hele. Hun beskriver hendes motivation for at bruge så mange timer om ugen på de, fordi hun i bund og grund finder det sjovt: *"Først og fremmest syntes jeg det er sjovt, ellers ville jeg ikke bruge så mange timer på det"*. Hun finder også det fællesskab, som hun oplever til fx morgentræningen for tiltalende og motiverende: *"Jeg er ikke sådan en vildt social person, så det at jeg kan komme ud og bare svømme med de andre, det er meget social og det fællesskab man har i svømning er rigtig sjovt"*

Sporten fylder rigtig meget i hendes liv. Hun betegner sig, som tidligere nævnt ikke som en vildt social person, men sporten gør også samtidig, at hun ikke har så meget tid til venner uden for hendes sport. *"Fritid er ligeså meget træning"*. *"Man har jo vennerne i sin sport"*. Hun har desuden helt fravalgt alkohol og fester. *"Jeg drikker ikke. Jeg tror faktisk ikke, at jeg kan lide det"*. Hvis der er gymnasiefester, så dukker hun dog op for at være der sammen med de andre. Hun er glad for, at hun kan være i en idrætsklasse, så man så bedre bliver accepteret for at dedikere næsten hele sit liv til sin sport.

Hun har dermed haft stor glæde af at være i et miljø, der har været med til at skabe sociale relationer for hende. Der kan gisnes om, at hvis hun ikke havde befundet sig i miljøet ikke havde haft de samme sociale relationer. Det må derfor være en klar kvalitet i miljøet, at det er med til at skabe sociale relationer.

Træningsmiljøet er desuden med til at skabe en meget dedikeret udøver, der uden problemer giver en masse afkald, fordi sporten giver hende så meget.

SAMMENFATNING

Overordnet set giver de 4 udøvere udtryk for at Fredericia Eliteidræts profil stemmer overens med deres hverdag.

SOCIALE RELATIONER:

Punktet med sociale relationer vises tydeligt i håndboldmiljøet. I dette er der et stærkt fælleskab, der har været med til at fastholde de unge menneske, og som er en væsentlig forudsætning for udøvernes lyst til at være i miljøet. Hos Triatleten har der samlede miljø også været væsentlig i forhold til at få skabt sociale relationer hos hende. Hos de to andre gives der også udtryk for, at det er en klar fordel for deres liv og hverdag, at de befinder sig i samme situation, som mange af deres skolekammerater. Hermed finder de støtte i forhold til de til- og fravalg, der er forbundet med at være et talent i Fredericia Eliteidræt.

MORGENTRÆNINGSTILBUD

Tilbuddet om morgentræning har også været med til at gøre hverdagen lettere for dem alle sammen. Det er dog vældigt interessant, hvordan en triatlet ser det som en luksus at kunne svømme kl. 7.45, hvorimod de resterende giver udtryk for, at det kan være lidt hårdt, at stå tidligt op og træne. Dette viser en forskel på tilgangene og forståelserne i de forskellige idrætsgrene.

TRÆNINGSKULTURENE

Træningskulturene i de forskellige miljøer bunder overordnet på de samme tendenser, hvilket tydeliggøres i udøvernes talentdefinitioner. De er generelt alle sammen bevidste om, at det handler om, at møde op og træne, frem for at møde op og blive trænet. De har også alle fokus på, at de skal give sig fuldt ud, for at få udløst det maksimale af deres potentiale, hvilket formegentlig er med til at give en træningskultur, hvor udøverne er utrolig dedikeret for at forbedre og udvikle sig selv så meget som muligt.

Det kunne dog tyde på, at klubtræningerne i fodbold, er præget af en præstationskultur, der har gjort at udøveren, er decideret bange for at lave fejl. Derfor oplever han et slags frirum til morgentræningerne, hvor træneren har en mere procesorienteret tilgang.

SPORTSPSYKOLOGI

Udøverne giver alle udtryk for, at de har taget nogle ting til sig fra sportspsykologikurserne. Det er dog også tydeligt, at specielt udøverne i fodbold og håndbold har haft nogle udfordringer, der har gjort, at den ene føler sig stresset, og den anden har haft svært ved at præstere i skolen. Derfor er vigtigt, at forløbene omkring mental træning fastholdes, da det er et punkt, hvor udøverne vil kunne vinde utrolig. Det skal dog tilføjes, at der altid vil være en udfordring med udøvere, der er så forholdsvis unge i forståelsen af fx life skills. Derfor skal det handle om, at få konkretiseret de aktuelle problemstillinger, der i livet som ungt talent, og arbejdes videre med at give talenterne nogle konkrete værktøjer, de kan anvende.

UDDANNELSE

Koordinationen mellem uddannelserne og Fredericia Eliteidræt kommer de unge til gode. DE giver alle udtryk for, at de kan mærke, at skolen tager højde for deres ugentlige træningsmængde, hvilket er med til at gøre deres hverdag nemmere. Udøveren i håndbold har takket være dette samarbejde endda fået taget en morgentræning væk, så han kunne få styr på sit skolearbejde, der haltede efter. Udøveren i badminton giver dog udtryk for, at hun ser det problematisk for sit videre forløb i Fredericia Eliteidræt, at hun overvejer at vælge HTX, da de ikke giver fri til morgentræningerne. Det kunne derfor være en mulighed, at samle alle uddannelsesinstitutionerne i Fredericia, og trække på erfaringerne fra Fredericia Gymnasium, hvor man har oprettet en studieretning, der giver udøverne fri til morgentræning. Her kunne man med de erfaringer, der er blevet gjort, vise hvordan en fleksibel uddannelsesinstitution er med til at hjælpe unge talenter i Fredericia.

TALENTFORSTÅELSE

Udøvernes talentforståelse er overordnet meget ens, og er i de enkelte cases konkretiseret. Overordnet er der dog følgende tendenser:

Tendenser:

- *En lille medfødt kapacitet, men ikke den afgørende*
- *Man skal træne sig god*
- *Hårdt arbejde overgår talent*
- *Sport er anderledes*

Deres forståelse af begrebet talent giver et billede af et fokus i det overordnede miljø. Fokusset på at hårdt arbejde er den væsentlige faktor i at kunne blive god, kan være med til at skabe en træningskultur, hvor udøverne arbejder hårdt på at få udløst det maksimale af deres potentiale.

En analogi til at kunne forstå, hvordan udøvernes forståelse af et talent kunne være:

Hvis man ikke er musikalsk, så kan man heller ikke blive en god sanger. På samme måde, så ser udøverne at der skal være et sportsligt potentiale, men det kræver hårdt arbejde, hvis det skal udløses.

Fredericia Eliteidræts egen definition stemmer derfor overordnet overens med udøverenes.

LITTERATURLISTE

Brinkmann. Svend, Tanggaard. Lene, Kvalitative Metoder - en grundbog, 1. udgave, 5 oplag, 2012, Hans Reitzels Forlag 2010.

Christensen, M. & Sørensen, J. (2009) Sport or school? Dreams and dilemmas for

Talented young Danish football players. *European Physical Education Review* 5(1): 115-33

Vallgård. Signild, Koch. Lene, 2012, Forskningsmetoder i folkesundhedsvidenskab, 4. udgave. Gyldendal Akademisk.

Larsen (2011) Talentudviklingssamtaler - udvikling af mentale færdigheder i sport, Syddansk Universitetsforlag

Høyer. Klaus Lindgaard, Hvad er teori, og hvordan forholder teori sig til metode? / Forskningsmetoder i folkesundhedsvidenskab. Redaktør: Signild Vallgård; Lene Koch. 4. udgave. København : Munksgård Danmark, 2012.

Simonton, Dean Keith; ,Talent and its development: An emergenic and epigenetic model.,*Psychological review*,106,3,435,1999,American Psychological Association

INTERVIEWGUIDE:

INTROSPØRGSMÅL:

HVORFOR DYRKER DU DIN SPORTSGREN?

HVAD MOTIVERER DIG FOR AT BRUGE SÅ MANGE TIMER OM UGEN PÅ DIN SPORT?

HVAD ER DIT MÅL MED DIN SPORTSGREN?

- DIN DRØM
- MÅL OG DELMÅL

- HVORDAN HJÆLPER FREDERICIA ELITEIDRÆT DIG DERHEN?
- KUNNE DIN HVERDAG OPTIMERES PÅ NOGEN MÅDER I FORHOLD TIL AT NÅ DINE MÅL?

HVORFOR VALGTE DU AT SØGE IND I FREDERICIA ELITEIDRÆT HVILKE OVERVEJELSER GIK DER FORUD?

FØLER DU AT DU HAR GIVET AFKALD PÅ NOGLE TING PÅ GRUND AF DIN SPORT?

- HVORDAN HAR DU DET MED DET?

HVORDAN VIL DU DEFINERE ET TALENT OG BETRAGTER DU DIG SELV SOM ET TALENT?

SAMMENHÆNG MELLEM SKOLE, SPORT OG FRITID:

ANGIV I PROCENT, HVOR MEGET HENHOLDSVIS SKOLE, SPORT OG FRITID
PRIOTERES I DIN NUVÆRENDE HVERDAG

HVORDAN PASSER DIN SKOLEGANG IND I DIN DAGLIGDAG?

(TIL GYMNASIE) HVORDAN BETRAGTER DE ANDRE PÅ GYMNASIET DET, AT DU
BRUGER SÅ MEGET TID PÅ DIN SPORT, OG FX FRAVÆLGER FESTER OG LIGNENDE?

HVOR MEGET TID BRUGER DU PÅ VENNER, FAMILIE ETC. – RELATIONER UDEN FOR
DIN SPORTSGREN?

SAMMENHÆNG MELLEM MORGEN – OG KLUBTRÆNINGER:

SAMMENLIGN MORGENTRÆNINGERNE MED DINE NORMALE KLUBTRÆNINGER?

- OPLEVER DU EN SAMMENHÆNG MELLEM DE TING, SOM DU TRÆNER DE
FORSKELLIGE STEDER

ER DIN RELATION TIL HOLDKAMMERATERNE DER IKKE OGSÅ INDGÅR I
MORGENTRÆNINGERNE ANDERLEDES?

HVAD ER EN GOD OG DÅRLIG TRÆNING FOR DIG?

(HVIS RELEVANT) HVORDAN ER DIN KLUBTRÆNER ANDERLEDES END DIN
MORGENTRÆNER?

UDØVERE

FODBOLD:

Navn: Melvin Nicolai Stoklund Hald

By: Taulov

Født: År 2000

Klub: FC Fredericia - U.16 drenge Vest

Skole:

Ullerup Bæk Skolen, 9. Klasse

HÅNDBOLD:

Navn: Peter Knudsen

Født: År 1998

By: Trelde

Klub:

Fredericia-Trelde - U.18 drenge 1. Division

Skole:

Fredericia Gymnasium 1.G - Gik på Ullerup Bæk skolen fra 7-9. Klasse

TRIATLON:

Navn: Petrine Rosenlund Stryhn

Født: År 1998

By: Fra Ejby

Klub: Fredericia Triatlon Team

Landshold: Udtaget til boblergruppen til ungdomslandsholdet. Tæt på at klare kravene til at komme på holdet.

Skole: Fredericia Gymnasium 1.G

BADMINTON:

Navn: Simone Fogtmann Nielsen

Født: År 2000

By: Fredericia

Klubber:

Odense OBK og Fredericia badminton club

Landshold: Deltager i træningen i EliteKraftcenter Fyn, talenttræning for badmintonspillere i forbundsregi

Skole:

Ullerup Bæk skolen, 9. Klasse

LYDOPTAGELSER INTERVIEW

Optagelse 1 – Udøver Fodbold, optaget d.

Optagelse 2 – Udøver Håndbold, optaget d.

Optagelse 3 – Udøver Triatlon, optaget d.

Optagelse 4 – Udøver Batminton, optaget d.

Optagelserne kan rekvireres hos Emil Lisberg Larsen på elars13@student.sdu.dk